

การศึกษาการปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยเด็กของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นางสาววิมลพรรณ ว่องไว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-639-834-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF CARING PRACTICE FOR PEDIATRIC PATIENTS OF NURSING
STUDENTS, NURSING COLLEGES UNDER THE JURISDICTION OF THE
MINISTRY OF PUBLIC HEALTH, NORTH EASTERN REGION

MISS WIMONPAN WONGWAI

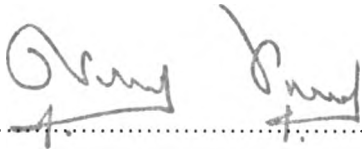
A Thesis submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Nursing Education
Program in Nursing Education

Graduate School
Chulalongkorn University
Academic Year 1998
ISBN 974-639-834-2

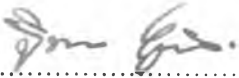
หัวข้อวิทยานิพนธ์   การศึกษาการปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยเด็กของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
โดย   นางสาววิมลพรรณ ว่องไว
สาขาวิชา   การพยาบาลศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณยกัน)

วิมลพรรณ ว่องไว: การศึกษาการปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยเด็กของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล
สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (A STUDY OF CARING PRACTICE FOR
PEDIATRIC PATIENTS OF NURSING STUDENTS, NURSING COLLEGES UNDER THE JURISDICTION
OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH, NORTH EASTERN REGION) อ.ที่ปรึกษา: ผศ. ดร.
ประนอม รอดคำดี, 145 หน้า. ISBN 974-639-834-2.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยเด็กของนักศึกษา
พยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านต่าง ๆ 10 ด้าน
จำแนกตามภูมิหลังของนักศึกษาพยาบาล การกำกับตนเองด้านการเรียนของนักศึกษาพยาบาล การรับรู้
พฤติกรรม การดูแลของอาจารย์พยาบาล กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 3
วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 615 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ
วิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภูมิหลังของนักศึกษาพยาบาล แบบวัดการปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยเด็กของนักศึกษา
พยาบาล แบบวัดการกำกับตนเองด้านการเรียนของนักศึกษาพยาบาลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง และแบบวัดพฤติกรรม
การดูแลของอาจารย์พยาบาลของปรัชญานันท์ เทียงจรรยา (2539) วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยการหาจำนวน
ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (Oneway Analysis of Variance)
ทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการทดสอบของเชฟเฟ (Sheffe)

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาพยาบาลมีการปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยเด็กโดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน
พบว่าการปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยเด็กอยู่ในระดับสูงทุกด้าน ยกเว้นด้านการส่งเสริมสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลใน
กระบวนการเรียนการสอน และด้านการช่วยเหลือเพื่อตอบสนองความต้องการของเด็ก

2. การเปรียบเทียบการปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยเด็กของนักศึกษาพยาบาล พบว่านักศึกษาพยาบาลที่มี
ภูมิหลังด้านคะแนนเฉลี่ยสะสมแตกต่างกัน มีการปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยเด็กไม่แตกต่างกัน นักศึกษาพยาบาลที่มี
ภูมิหลังด้านประสบการณ์การดูแลเด็กสุขภาพดีในระดับสูง มีการปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยเด็กแตกต่างจากนักศึกษา
พยาบาลที่มี ภูมิหลังด้านประสบการณ์การดูแลเด็กสุขภาพดีในระดับปานกลางและต่ำ นักศึกษาพยาบาลที่มีการ
กำกับตนเองด้านการเรียนในระดับสูง มีการปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยเด็กแตกต่างจากนักศึกษาพยาบาลที่มีการกำกับ
ตนเองด้านการเรียนอยู่ในระดับปานกลางและต่ำ และนักศึกษาพยาบาลที่มีการกำกับตนเองด้านการเรียนใน
ระดับปานกลาง มีการปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยเด็กแตกต่างจากนักศึกษาพยาบาลที่มีการกำกับตนเองด้านการเรียน
อยู่ในระดับต่ำ นักศึกษาพยาบาลที่มีการรับรู้พฤติกรรมดูแลของอาจารย์พยาบาลในระดับสูง มีการปฏิบัติการ
ดูแลผู้ป่วยเด็กแตกต่างจากนักศึกษาพยาบาลที่มีการรับรู้พฤติกรรมดูแลของอาจารย์พยาบาลอยู่ในระดับ
ปานกลางและต่ำ โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา ..... คณะพยาบาลศาสตร์
สาขาวิชา ..... การพยาบาลศึกษา
ปีการศึกษา 2541

ลายมือชื่อนิติต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... ประนอม รอดคำดี
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม .....

971718336 : MAJOR NURSING EDUCATION

KEY WORDS: CARING PRACTICE / SELF-DIRECTED LEARNING / PERCEPTION OF FACULTIES' CARING BEHAVIORS / PERSONAL BACKGROUND

WIMONPAN WONGWAI: A STUDY OF CARING PRACTICE FOR PEDIATRIC PATIENTS OF NURSING STUDENTS, NURSING COLLEGES UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH, NORTH EASTERN REGION. THESIS ADVISOR: ASSIST. PROF. PRANOM RODCUMDEE, Ph.D. 145 pp. ISBN 974-639-834-2.

The purposes of this research were to study and compare the caring behaviors for the pediatric patients of third year nursing students in nursing colleges under the jurisdiction of the ministry of public health, north eastern region in 10 aspects, classified by personal background, self-regulated learning, perception of caring behaviors of faculty. Sample was 615 of third year nursing students of bachelors of nursing science curriculum in 6 nursing colleges under the jurisdiction of the ministry of public health, north eastern region. Research instruments were student's personal background questionnaire, pediatric patients caring behavior Test, and nursing student self-regulated learning Test constructed by the researcher, perception of nursing student of faculties' caring behaviors Test constructed by Prutyanan Tiengchanya (1996). The obtained data was analyzed by mean, standard deviation and one way ANOVA. (Oneway Analysis of Variance) with posthoc Scheffe's test..

The major findings were as follows:

1. The overall caring behaviors of third year nursing students were at high level in every aspect except Promotion of transpersonal teaching-learning and Assistance with gratification of human needs aspects.

2. Comparison of caring behaviors of third year nursing students, it was found that there is no statistically difference between G.P.A. and caring behaviors. Students who had high experience had higher caring behaviors than students who had moderate and low experience. Students with high self-regulated learning had higher caring behaviors than those with moderate and low self-regulated learning and students with moderate self-regulated learning had higher caring behaviors than low self-regulated learning students. Students with high perception of faculties' caring behaviors had higher pediatric patients caring behaviors than those who had moderate and low perception of faculties' caring behaviors, significantly at .05 level.

ภาควิชา..... คณะพยาบาลศาสตร์
สาขาวิชา..... การพยาบาลศึกษา
2541
ปีการศึกษา.....

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์ คณบดี คณะพยาบาลศาสตร์และประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้โอกาส ให้กำลังใจให้ คำแนะนำ รวมทั้งดูแล เอาใจใส่ ตลอดจนช่วยเหลือและอบรมสั่งสอนเสมอมา จนกระทั่งผู้วิจัย ประสบความสำเร็จในการศึกษา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นที่สุด ขอกราบขอบพระคุณท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์พวงแก้ว ปุณยกนก กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 8 ท่าน ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอกราบขอบพระคุณ คุณปรัชญานันท์ เทียงจรรยา ที่ได้กรุณาให้ใช้ แบบวัดพฤติกรรมการดูแลของอาจารย์พยาบาลเป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณ ท่านผู้อำนวยการ คณาจารย์ ตลอดจนนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2541 ของวิทยาลัยพยาบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยและเก็บข้อมูลวิจัยเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ และให้คำปรึกษาแก่ผู้วิจัย ตลอดระยะเวลาของการศึกษา ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการ วิทยาลัยพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ อาจารย์ปาริชาติ มาลัย และอาจารย์ศรีสุมาลัย นิ่มขุนทด ที่ให้โอกาสทางการศึกษาแก่ผู้วิจัย และขอกราบขอบพระคุณ หัวหน้าภาควิชาการพยาบาล กุมารเวชศาสตร์ อาจารย์สงวนศรี พิฑูรย์พงศ์ ที่สนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ ๆ น้อง ๆ เพื่อน ๆ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกคนที่คอย ช่วยเหลือ ประคับประคอง ให้กำลังใจ และอยู่เคียงข้างผู้วิจัยตลอดมา

วิมลพรรณ ว่องไว

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
แนวเหตุผลและสมมุติฐานการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	6
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	11
2. แนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยเด็ก.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับภูมิหลังของนักศึกษาพยาบาล.....	35
แนวคิดเกี่ยวกับการกำกับตนเองด้านการเรียน.....	37
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการดูแลของอาจารย์พยาบาล.....	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56
3. วิธีดำเนินการวิจัย	
ประชากร.....	60
กลุ่มตัวอย่าง.....	60
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	61
คุณภาพของเครื่องมือ.....	74
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	75
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	75

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
5. สรุปผลการวิจัยอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	93
สรุปผลการวิจัย.....	94
อภิปรายผลการวิจัย.....	98
ข้อเสนอแนะ.....	106
รายการอ้างอิง.....	108
ภาคผนวก.....	117
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ.....	118
ภาคผนวก ข วัตถุประสงค์หลักสูตรและรายวิชาการพยาบาลเด็ก.....	120
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	125
ประวัติผู้วิจัย.....	145

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. โครงสร้างความสัมพันธ์เชิงการดูแลระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา.....	46
2. จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	61
3. ค่าความเที่ยงของเครื่องมือ.....	75
4. จำนวนและร้อยละของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามภูมิภาค.....	78
5. จำนวนและร้อยละของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามระดับของการปฏิบัติการดูแล ผู้ป่วยเด็ก โดยรวมและรายด้าน.....	79
6. จำนวนและร้อยละของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามระดับของการกำกับตนเอง ด้านการเรียน โดยรวมและรายด้าน.....	81
7. จำนวนและร้อยละของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามการรับรู้พฤติกรรมดูแล ของอาจารย์พยาบาล โดยรวมและรายด้าน.....	83
8. การเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยเด็กของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน.....	85
9. การเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยเด็กของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการดูแลเด็กสุขภาพดีแตกต่างกัน.....	87
10. การเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยเด็กของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มที่มีการกำกับตนเองด้านการเรียนแตกต่างกัน.....	89
11. การเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยเด็กของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มที่มีการรับรู้พฤติกรรมดูแลของอาจารย์พยาบาลแตกต่างกัน.....	91

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. กระบวนการรับรู้.....	54
2. กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	59